

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА

(другий (магістерський) рівень вищої освіти)

Освітня програма «Спеціальна освіта (Логопедія)»

Спеціальність: 016 Спеціальна освіта

Спеціалізація: 016.01 Логопедія

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Педагогіка партнерства
Викладач (-і)	Потапчук Т. В.
Контактний телефон викладача	0687591440
Е-mail викладача	tetiana.potapchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Освітня програма	Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	016.01 Логопедія
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Другий (магістерський) рівень
Статус дисципліни	Основна
Курс/семестр	1 курс, 1 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год/4 год Семінарські заняття – 18 год/6 год Самостійна робота – 60 год/80 год
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні (онлайн) консультації: згідно розкладу консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Освітній компонент «Педагогіка партнерства» відноситься до циклу професійної підготовки. Предмет вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення з формами організації педагогічного партнерства в закладах освіти, методами створення конструктивної педагогічної взаємодії з учасниками освітнього процесу

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Педагогіка партнерства» має міждисциплінарний характер, базується на теоретичних напрацюваннях і практичному досвіді педагогіки, методик тощо. (Психологія, Дошкільна педагогіка, Альтернативні моделі дошкільної освіти).

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета – набуття майбутніми фахівцями в галузі спеціальної освіти знань про сутність педагогіки партнерства, основні її категорії, суб'єкт-суб'єктні взаємини в системі спеціальної освіти, компоненти та особливості організації педагогічної взаємодії з дітьми (з дітьми з ООП), колегами-вихователями, адміністрацією, батьками та громадськістю, іншими фахівцями; оволодіння технологіями налагодження ефективної педагогічної взаємодії з батьківською спільнотою, громадськістю, іншими соціальними інституціями, формування умінь створювати конструктивні міжособистісні стосунки у комунікації з батьками та представниками різних соціальних груп.

Цілі дисципліни: формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми 016 «Спеціальна освіта».

Характеризувати історичні, суспільні, політичні, економічні передумови розвитку та запровадження партнерської педагогіки в освітній галузі.

- Знати сутність педагогічного співробітництва та спілкування у навчально-виховній діяльності, їх психофізіологічні основи, специфіку педагогічної майстерності та творчості педагога-партнера, їх рівнів та критеріїв.

- Визначати основні характерні риси спілкування дітей на різних вікових етапах, враховувати їх під час створення атмосфери співробітництва, співтворчості.

- Використовувати технології співробітництва в організації навчально-виховної діяльності дітей, створювати творчі ситуації, ситуації успіху, мотивувати та організовувати колективну творчу діяльність дітей тощо.

- Володіти методами оцінювання рівнів навчально-виховних можливостей дітей та дитячих колективів на засадах партнерської педагогіки.

- Володіти педагогічною технікою, методами та прийомами педагогічного спілкування, прийомами професійно-педагогічного самовдосконалення, культурою спілкування.

4. Програмові компетентності

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові компетентності):

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Результати навчання

РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

5. Організація навчання

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Педагогічне партнерство закладу освіти та сім'ї як передумова	РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.	Презентації, доповіді, робота з нормативним и документа

	розвитку особистості дитини з ООП.		ми, програмами
2.	Педагогічна взаємодія з батьками. Управління співробітництвом з батьками Соціоосвітнє партнерство у сфері інклюзивної освіти.	РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах. РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб	Презентації, доповіді, конспекти різних форм роботи
3.	Соціально-педагогічне значення співпраці батьків і педагогів у процесі виховання і навчання дітей з ООП. Основні принципи соціоосвітнього партнерства у сфері інклюзивної освіти	РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб. РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій. РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.	Презентації, конспект занять, доповіді, опитувальники
4.	Інституційне партнерство у сфері інклюзивної освіти. Діагностика виховних можливостей сім'ї.	РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.	Презентації, конспект занять, доповіді, анкети
5.	Державно-громадське партнерство у сфері інклюзивної освіти.	РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.	Презентації, конспект занять, доповіді, відео сюжети

	Соціально-педагогічний патронаж у системі освіти.		
6.	Педагогічне просвітництво батьків. Державно-громадське партнерство у сфері інклюзивної освіти.	РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.	Презентації, конспект занять, доповіді.
7.	Організація батьківської освіти в ІРЦ. Міжвідомче партнерство у сфері інклюзивної освіти.	РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані. РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.	Презентації, конспект занять, доповіді, відео сюжети
8.	Практичний вітчизняний та зарубіжний досвід управління роботою з батьками дітей з ООП. Міждержавне партнерство у сфері інклюзивної освіти	РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані. РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.	Презентації, конспект занять, доповіді, відео сюжети
9.	Педагогіка партнерства засобами ІКТ. Соціальне партнерство у сфері інклюзивної освіти та роль соціальної компетентності особистості в цьому процесі.	РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані. РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.	Презентації, конспект занять, доповіді, відео сюжети

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf> .

Вид контролю: екзамен

Підсумкова оцінка (за роботу на практичних заняттях 50х10 = 50 балів, максимальна – 50 б.)

Тестування – 50 балів.

Разом – 100 б.

Виконання письмових завдань, поданих до планів практичних занять, є обов'язковим складником підготовки до заняття і оцінюються додатково.

Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання

<https://d-learn.pnu.edu.ua> (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії)

Семінарські та практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з курсу, комунікації відповідно до сформульованих завдань, складання презентацій та творчих завдань. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань. Оцінка за такі заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.

Обов'язкова присутність на заняттях. Активність упродовж семестру, відвідування або відпрацювання усіх практичних занять протягом двох тижнів з моменту пропуску заняття або отримання незадовільної оцінки на занятті.

Оцінки за поточне тестування, відповіді на семінарських та практичних заняття, виконання контрольної роботи та завдань на самостійне опрацювання.

екзамен;

форма здачі (комбінована - усне опитування і у формі тестування за 100 б. шкалою

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи)

Академічна доброчесність: студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату> .

Відвідування занять: Обов'язкове. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Неформальна освіта: Перезарахування результатів передбачене згідно «Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

8. Рекомендована література

1. Грива О. А. Соціально-педагогічні основи формування толерантності в дітей та молоді в умовах полікультурного середовища: Монографія /М-во освіти і науки України. К.: Парапан, 2018. 228 с.

2. Декларація принципів толерантності.

3. Зімакова Л.В. Зміст професійної підготовки майбутніх вихователів до роботи у ДНЗ на

засадах партнерської педагогіки // Педагогічна освіта: теорія і практика : Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Лабунець В.М.]. Кам'янець-Подільський. Вип.23 (2-2017). Ч.2. 2017. 312 с. С. 167-172.

4. Зімакова Л.В. Освітнє партнерство – передумова проектування позитивного життєвого простору / Л.В. Зімакова // Проектування позитивного простору особистості: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 18-19 квітня 2019 р., Полтава / [упоряд. О.І. Березан]. Полтава : ТОВ «АСМІ», 2019. 158 с. С. 66-68. (0,5 д.а.)

5. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібик Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.

6. Освіта для соціальної справедливості: начальні-методичні матеріали / Проект «Поширення досвіду центрів для батьків у ромських громадах». К.: 2016.

7. Особливості кооперованого навчання розглядаються на матеріалі американського підручника з педагогіки: Johnson DW, Johnson R. T. Cooperation and competition: Theory and research. Edina, MN: Interaction Book Company, 2019.

8. Софій Н., Найда Ю. Середовище, що належить дітям: порадник для педагогів закладів дошкільної освіти. К.: СПД ФО «Парашин К.С.», 2019. 68 с.

Електронні ресурси:

9. Едукація. – Електронний ресурс:
http://pidruchniki.com/13761025/pedagogika/bazovi_pedagogichni_termini_ponyattya

10. Кравчинська Т. С. Педагогіка партнерства – основні ідеї, принципи та сутність : [Електронний ресурс]
http://lib.iitta.gov.ua/707221/1/%D0%9A%D1%80%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf

11. Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої школи [Електронний ресурс]
http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczep_cziya.pdf

12. Педагогіка співробітництва [Електронний ресурс]
http://pidruchniki.com/16520205/pedagogika/diyalnist_uchitelya

13. Педагогічна спадщина / уклад. В. М. Кларін, Л. Н. Джурицький. М., 2018. С. 86-87. Електронний ресурс: http://stud.com.ua/60687/pedagogika/partnerska_tehnologiya

14. Потапчук Т. Ільницька У. Взаємодія закладів дошкільної освіти з родинами вихованців на засадах педагогіки партнерства. Актуальні проблеми спеціальної освіти та інклюзивного навчання: підготовка фахівців. Збірник матеріалів І науково-методичного семінару (14 вересня 2022 р.) / Упор. С. В. Чупахіна, Т. Б. Качак. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. 104 с. С.61-66.

15. Потапчук Т., Кирста Н., Кравець Н. Педагогічне співробітництво сім'ї та закладів освіти як передумова розвитку дитини з особливими освітніми потребами. Освітні обрії: науково-педагогічний журнал. №1 (54), 2022. С.132-136. Ippo.if.uaindex.pxp2010-0.
<https://ippo.if.ua/index.php/2010-07-01-13-37-35/osvitni-obrii> . Освітні обрії:
<https://journals.pnu.edu.ua>

16. Потапчук Т., Чупахіна С., Кирста Н., Кравець Н. (2022). Взаємодія фахівців ЗДО з сімєю дитини з порушенням мовлення: теоретичні аспекти. Acta Paedagogica Volynienses. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, Вип.1. т1. 2022. С.183-191.
<https://doi.org/10.32782/apv/2022.1.1.29>. Кат. Б. Видавничий дім «Гельветика», 2022
www.journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy

17.Савченко С.В. Педагогіка партнерства у проєкті Концепції «Нової української школи» : презентація [Електронний ресурс] <https://www.slideshare.net/ippo-kubg/ss-67119769>

Викладач: доктор пед. наук, професор,
професор кафедри теорії та методики
дошкільної і спеціальної освіти

Тетяна ПОТАПЧУК